

Jacobijnerkerk Leeuwarden

30 september 2018

Vrienden in Christus,

De Efeziërs moesten nogal wat van Paulus! Bescheiden, zachtmoedig, geduldig, en verdraagzaam zijn en boven alles de eenheid bewaren. Je kunt er dus gerust van uitgaan dat het rommelde in de gemeenschap van Efeze en dat er sprake was van onbescheidenheid, hardheid, ongeduld, onverdraagzaamheid en onenigheid. Daarmee lijkt de gemeenschap van Efeze trouwens op veel gemeenschappen nu. Ook christelijke gemeenschappen. We zijn geroepen tot eenheid en mienskip omdat de realiteit zo vaak anders is.

Wat wil helpen om gemeenschap te stichten is samen hetzelfde doel na te streven. Zo is het eigenlijk onvoorstelbaar dat zestien jaar na het stichten van de Dominicanerorde in 1216 er in deze stad Dominicanen arriveerden en ze een klooster en kerk bouwden. Een gemeenschappelijk doel kan voor een enorme dynamiek zorgen. Een gemeenschappelijke vijand trouwens ook. Want zo zwart en wit als het habijt van de dominicaanse broeders en zusters is, (hier vlakbij ligt de Bontepapensteeg) zo kent onze geschiedenis ook witte en zwarte bladzijden. De witte overheersen gelukkig maar de zwarte moeten we niet vergeten.

Je kunt namelijk ook overdrijven in het nastreven van de waarheid. Je kunt ook doorschieten in het oordelen over wie en wat deugt en niet deugt, wie erbij hoort en er niet bij hoort. Dominicanen weten er alles van. Protestanten ook. Paulus ook. Het is niet voor niets dat Paulus de liefde noemt die verdraagzaamheid genereert. En vrede als geschenk van Gods Geest die ons bijeenhoudt. We kunnen niet zonder.

Want, gemeenschap heeft twee kanten. De paradox van gemeenschap is dat er pas sprake van gemeenschap/mienskip is als er ook grenzen aan zijn. Deel uitmaken van een gemeenschap is nooit vrijblijvend. Een gemeenschap is pas een gemeenschap omdat juist niet iederéén erbij hoort.

Ik ga er maar gemakshalve vanuit dat u ergens in gelooft. Liever zelfs niet 'ergens in' maar dat u hét gelooft. Dat we van God zijn. Dat Jezus van betekenis is omdat hij ons de weg naar God wijst. Dat geloven in het koninkrijk Gods bracht eeuwenlang mensen hier bijeen. Katholiek en protestant. Brengt ons hier bijeen. En waarin we geloven daar zingen we over, daar bidden we om en

daar horen we van. Dat maakt ons hier en nu tot gemeenschap. Een gemeenschap die plaats en tijd overstijgt. Want in Christus zijn er geen grenzen.

Paulus wijst ons erop dat we in Christus weliswaar verschillend zijn maar toch één. Eén lichaam. Eén Geest. Jezus had oog voor wie, door en zonder eigen schuld, buiten de gemeenschap/de mienskip, terechtgekomen was. Hij zorgde ervoor dat de ont-gemeenschappen weer deel gingen uitmaken van de gemeenschap zodat zij weer konden leven en niet alleen hoefden te overleven. Als er iemand goed is in relatieherstel, dat is Jezus dat wel.

In onze gezamenlijke geschiedenis, waarvan deze kerk een levend monument is, hebben we beiden momenten gekend waar we zo gefixeerd waren op ons eigen gelijk dat de ander moest wijken. Letterlijk. Opmerkelijk is dat aan het begin van de reformatie, in 1578, deze kerk nog gedeeld werd door protestanten en katholieken samen. Zondags voor 10 uur gebruikte de dominicanen de kerk in het koor, na 10 uur hielden de protestanten hun diensten in het schip. Na twee jaar kwam er een einde aan het vreedzaam samen vieren. Niet uit geloofsredenen maar uit militaire. Uit angst voor de Spanjaarden verboden de Staten van Friesland de katholieke eredienst.

Een gemeenschap bestaat bij de gratie van grenzen. Maar Christus leert ons hoe we met deze paradox kunnen omgaan. Door te herstellen wat verstoord is. Door bescheiden, zachtmoedig, geduldig en liefdevol met elkaar om te gaan. In het besef dat we van God zijn. Niemand uitgezonderd.

Sipke Draisma o.p.